

Galasci Ferdinandi veriusq; iuris consulti
Illustrissimi Regis Portugallie oratoris ad In
nocentium octauum pontificem maximū de obe
dientia oratio.

Quod si non sim nescius. Pater beatissime
Pontifex maxime omiu; christi ihesu pa
stor beati Petri dignissime successor 7 dei
nostri generalis vicarie. quanta doctrina 7 quan
tis laudibus prestare debeat. is qui coram cōspe
ctu vestre beatitudinis 7 prestantissimorum horū
patrum verba facturus aut orationem habitur⁹
sit. Et si me quoq; non lateat q̄ grandem prouin
tiam 7 q̄ impar humeris meis mun⁹ celebrandū
susceperim. qui 7 dicendi consuetudine eloquētie
copia ingenij acumine et omni prorsus doctrina
defectutus sum. Cum preterea loci dignissimi ac
ornatissimi amplitudinem 7 maiestatem intueor
qui non nisi a peritissimis et grauissimis viris oc
cupari solet Cum deniq; tremēdum 7 gloriosum
vestre beatitudinis: 7 sacri huius senatus conspe
ctum: et rei de qua agendum est magnitudinem
7 splendorem hinc considero. Inde serenissimi ac
illustrissimi principis Iohannis secundi. Regis
portugallie 7 algarbiorum citra et ultra mare in
africa 7 domini guinee: vestre beatitudinis obse
quentissimi filij: qui nos ad eandē sanctitatem le
gatos misit in hanc sanctam 7 apostolicam sedem
deuotidēm fidem 7 obseruantiam. Josolens pro
fecto 7 velut amens 7 temerari⁹ hoireo totus. fra
ctus 7 eneruatus tota mente ac artubus contremi
sco totus 7 vox faucibus heret 7 dicere cum hye

remia cogor. **A. a. a.** Domine deus ecce nescio lo
 qui quia puer ego sum. Quippe ad declaranda;
 xpiane religionis signifero qui cum vices dei in
 terris gerat: non dedignatur sese seruum seruoꝝ
 dei adpellare: tanti regis deuotionem et obedi
 tiam: 7 ad tante legationis munus absoluendum
 ex litteratoꝝ lusitanorum corona: erat quispiam
 alius acomodatior me: quem nulla eruditiois or
 namenta illustrent nec huius doctrine studia de
 corant: a quibus quantum absum: tantum ab hoc
 dicendi munere me abesse fateor parere tamen et
 iussa capessere illustrissimi regis: qui onus iniun
 xit fas fuit: Cui non obsequi 7 non obedire scel⁹
 7 nefas fuisse. Ferat igitur quo animo vestra bea
 titudo pro sua sapiētia equitate 7 solita in omnes
 clementia: audire ieiunam hanc exilem 7 obscurā
 orationē nullis salibus cōditam: nulla sententiaꝝ
 grauitate magnificam nulla verboruꝝ vi: ac pon
 dere loculentam 7 expolitam.

¶ De obedientia igit^r Beatissime pater: ad quā
 vestre beatitudini prestandam de vltimis vltorio
 ris hispanie finibus: longo terrestri itinere fracti
 deuotione tamē 7 animis integri: ab illustrissimo
 Johanne Secundo Portugallensium optimo re
 ge missi sumus: anteqꝫ dicam: vestram sanctitateꝝ
 supplex veneranter oro: pauca prius de preclaris
 lusitanie domus meritis: 7 de virtute ac religiōe
 dicti Regis sumatum audiat: quo eius in catholi
 cam fidem amor: 7 in hanc sanctam 7 apostolicāꝝ
 ecclesia obseruancia magis magisqꝫ in aperto sit.
¶ Cum olim Beatissime pater prodicione Julia
 ni comitis vrbi septe ī africa: que supra traiectū
 eminet prepositi: 7 Roderici vtiusqꝫ tunc biberie

Regis Gothorū vltimi: culpa ac inbertia hostes
 xp̄iane religiōis acerbissimi: omnem ferme hispa
 niam armis occupassent: 7 annis plurimis sedo
 7 tetro seruitutis iugo sumisissent. Alfonso pri
 mus Portugallensium princeps: non sine diuino
 numine: in ea natus est etate. Is tunc minori toti
 us lusitanie p̄uintie solum p̄cerat: que inter du
 rium 7 minium steleri et in felici gleba ea tempe
 state protendebatur. Portugalliam a colle: Agae
 portu in faucibus durij site vocauerē. Que post
 modum toti etiam regno nomē indidit. Sed vir
 diuini aī 7 cōsilij plurimas a mauris occupatas
 vrbes aggressus varijsq; 7 incredibilib⁹ victorijs po
 tit⁹ partim vi ptim astu expugnat in quib⁹ inter
 duriū 7 tagū leria sanetrena et nobilissima oium
 olisippo ciuiū romanoꝝ quondam municipiū: cū
 in numeris pene alijs munitissimis arcib⁹ 7 oppi
 dis quibus non contentus traiecto tago regionē
 totam intra illum 7 annam flumen potrectam: nō
 minus vbertate soli: q̄ viris 7 armis felicem: cuz
 eboza regia magnifica 7 veteris latij gloriōsa vr
 be: 7 armis perdomuit: 7 victorijs illustrauit. ple
 rasq; non sine xp̄i ihesu clarissimo auxilio: 7 noto
 omnibus miraculo consecutus est. Cizimbiam ac
 palmelam duo vel situ: vel operibus inerpugna
 bilia oppida: ab infidelium manibus eripuit 7 in
 suam potestatez redegit. Et cum paucis admodū
 equitibus mauroꝝ īfinita millia fudit: fugauitq;
 Et rursus apud euriquias campos apud eum lo
 cum quem capita regum vlgus nunc appellat ex
 igua et parua manu: cum quinque potentissimis
 regibus victor certauit ī qua pugna egregie plus

is fortiter pugnando: decebat quinque illius sui
sere aptata scuta Barbarorum tela in ea in tota
perfringere. Ex qua singulari et inclita victoria lu
sitianorum regum signa: et arma scutis quinque: qui
norum denariorum numero sparsis distinguit cum
ad eam tempestate unum tantum: et id totum nu
mis passim resparsum fuisse: satis constat. Quinque
igitur scuta in sanctissime crucis figuram locata:
et quinque denarii similiter admodum crucis asper
su quid aliud nobis indicant: nisi triginta argente
os pretium sanguinis christi ihesu: quibus ab yma
nissimo Juda iudeis traditus fuit. Is antequam sig
num militibus daret: flexis ad terram genibus o
rans: saluatorem in cruce pendentem conspexit:
fuit regis animi ea fiducia: ea cordi insculpta fides
ut tam stupendo miraculo non territus: hec adde
re verba ausus sit. Non oportere sese christum ipsum ho
mini firmissime credenti ostendere: hereticis et ab
eius fide aborrentibus: Et auersis illius modi o
stento opus esse. Quibus rebus et pluribus alijs
quas breuitatis causa pretereo: hac luce apertius
vestra beatitudo intelliget: qua animi constantia
quo virtutis ardore quibus artibus: quibus gra
dibus: et successibus ad culmen: regium ascenderit
et angusta regni premoedia: vir tam religiosus tam
fortis: et tam pius: a terribili seruitutis iugo li
berauerit Regnum: et auxerit: et quam merito re
gium nomen auxiliante populo et adiutrice hac san
cta Romana ecclesia clarissimo nutu: et eterne ma
iestatis optimo auspicio: sibi iure optimo accepe
rit: et posteris in futurum relinquerit hoc ceteris
principibus felicior: quoniam multi populorum fa

uore: nonnulli armatorum satellitum metu pau-
 ci vero quos equus amauit iupiter: qui vera vir-
 tutis via ad regios titulos aspirauerit. Quo mi-
 hi minus admirabile videri solet: si tali tanto et
 tam forti auctore partū regnū eius gloriofa pro-
 genes eisdē artib⁹ auerit. Nam eius successores
 ea lusitane parte: que a scotetrione montium in-
 gis: a meridie oceano: ab oriente aune fluij ho-
 stio: ab occidente sacro promontorio continetur:
 quam Algarbij Regnum punica etiam nunc In-
 gua vulgus appellat mauros multis ac munussi-
 mis vrbibus expugnatis breui pepulerunt q̄ ita
 vniuersa Lusitania recuperata hostes xp̄iano no-
 mini infestissimos victos fugatosq; in affricam:
 vnde vtrinq; hispaniam domnaturi traiecerāt
 pauci admodum Lusitanorum reges reiecerunt
 Qd̄ vtinam pari studio 7 contentione a reliquis
 hispaniarum principibus factum fuisset. vt min⁹
 etate nostra negotij 7 laboris apelendo ab hispa-
 nia hoste supresset. Sed parum inclitis Lusita-
 nie regib⁹ pro animi ac virtutis magnitudine vi-
 sum est sua recuperare nisi etiam aliena scrutarē-
 tur: tam 7 si alienum nihil vnq; arbitrati sunt qd̄
 vel ad defensionem vel ad propagationem xp̄ia-
 ne religionis pertineit. Alfonso quartus inua-
 dentibus iterum affricanis regibus hispaniam q̄
 bus rex Belamerim: cum infinita pena proceruz
 7 militum multitudine preerat artissimo traiectu
 gaditani freti copias ualidissimas ab vrbe septi-
 ad gibaſtaris portum transfuehenticibus 7 iam cari-
 fam hispanie oppidum obsidētib⁹: ab Alfonso
 Tem castelle rege sexto eius genero in auxilium

+ quij

Item

hostium
extremi discriminis accitus: cum firmissimo exer-
citu propere celeriq; in beticam contendit vbi cō-
muni consilio communi periculo tantam eorum
molem aggressi apud salatum fluvium: qui in fre-
tum ipsum proprie oppidum influuit: vnicō prelio
quadraginta ⁊ quinquaginta mauroꝝ millia
occiderunt ac ita periture denuo hispanie succur-
rentes pestem illam nefariam a christiani populi
ceruicibus propulsarunt. Non commemoro bel-
la plurima cum finitimis gesea nec victorias cla-
rissimas pro patrie ⁊ regni libertate tutanda par-
tas: Nō enim laudare Iusitanie reges sed summa-
tim eorum merita ⁊ officia in xp̄ianam fidem ⁊ in
hanc sacro sanctā sedem recensere institui. Quip-
pe ⁊ virtute ⁊ gloria rerū gestarum inter se om-
nes pares sunt. Ob eamq; iam ad illud inclicum
et orbi vniuerso monitissimum Iohannis primi
proavi Iohannis fidelissimi vestre beatitudinis
filiū facinus egregium transeo: qui a propulsādo
ad inferendum affricę bellum: tanq̄ scypio alter
animum transtulit. Quippe enauigato cam ma-
rīma classe oceano p̄ gaditani freti hostia ingres-
sus: urbem illam septaq; situ portuq; edificijs mu-
nimentis. haud minus q̄ magnitudine ⁊ opulen-
tia darani obsedit: ⁊ vi cepit. qua in christianoꝝ
potestatem redacta virus omne punice seuitie ve-
lut atrico venenosissimi serpentis capite ita oīno
perdomuit ⁊ extinxit vt qui antea de hiberie fini-
bus occupandis continue agitant: de suis iam
tutandis solliciti redderentur. Euenitq; vt cedes
fuga incendium ⁊ vastitas ceteraq; bellorum pe-
stes in affricam: Imperatoꝝum nostroꝝum soller-
tia trāssate sensum illis immanissimis feris a pro

sequendo hispaniense bellum auerterent. Sed non defuere tante rerum oportunitati reliqui Lusitanorum Reges eius successores. quiny mo eduardus Johannis commemorati filius et Johannis nostri avus paterne glorie emulus: tam et si quinquenium regnando non expleuerit: non putavit sese intra Lusitani regni limites honeste continere posse: nisi pro christiana religione amplianda facinus dignum aliquod ederet. Eoq; animo non septem modo viriliter tutari contra barbarorum impetus conatus est. verum etiam Tingim antiquissima et munitissima urbem legata Henrico et Ferdinando fratribus exercitu obsidione est adoratatus que incredibili pene mauroz multitudine subsidio occurrente et Ferdinando regio fratre ex ducibus altero viro proculdubio sanctissimo sese pro voluntario obside: ymo sacrificio et victima offerente: soluta tandem infeliciter fuit. Et eo ita in Barbarorum potestatem dato hys conditionibus ut non alio qm tradende urbis septe pretio redimeret mauri rursus emetita fide obsessa iam nroz castra die noctuq; aggressi non prius oppugnare desistunt qm Henricus dux alter regius. Ite frater vir belli et pacis artibus insignis trassatis sensim munimentis et castris ad littus a quo toto p qua magne urbis spatio aberat castramentatus est. Acq; inde se cum exercitu in naues recepit. ut H. B. intelligat preter laborem impensam et cotinua milituz ac ducum pericula calamitates ipsas in hoc tam glorioso pro fide catholica bello in regia domo et in sanguine ipso non defuisse.

Dicere multa. B. p̄ de alfonso clarissimo rege. v. Eduardi filio et p̄re huius sanctissimi tron?

8
8
8

+

deuotissimi filij Johannis: qui superioribus ote
bus nature concessit. nisi videretur vestre Beati
tudini ⁊ sacro huic venerando cetui: q̄ descendimus
elusitania laudaturi lusitanos Reges ⁊ reg
na ⁊ non prestaturi eidem deuotam obedientiam
In summa tamen rerum ab eo gestarum ex vbe
rantia faciam quod chrispus saiusius de cartagi
ne faciendum censuit si hoc vnum non tacuero.
ter diuersis temporibus cum maxima ⁊ instructis
sima classe in affricaz traiecit. ter exercitum para
tissimum in importuoso ⁊ hostili littore exposuit
tres inexpugnabiles pene vrbes vi ⁊ armis cepit
quod nescio en alicui vnq̄ Romanorum ducum
aut piscozum regum contigerit! Mibi certe diu
tius mecum volutanti nemo ne ex veteribus qui
dem occurrit. Dijs aut victorijs cum tutum athe
lanticum fretum ⁊ partem interioris mauritanie
subegisset Cum terras ⁊ maria dictioni sue pareꝛ
coegisset cum continentem assiduis excursionibꝫ
⁊ mariaꝛac portus classibus infestasset ita penitꝫ
maurozum vires ⁊ potentiam atriuit vt granate
Regnꝫ in betice visceribus a christi inimicis oc
cupatum quod occulto dei misterio ad granius
aliquod iudicium reseruatum esse mortalibus vi
debat⁃ ⁊ mihi semper videbitur. iam nunc cam
pi ⁊ eius oppida vi ⁊ armis occupari omnino a
christianis posse appareat. Non desunt Beatissi
me pater q̄ plura alia eius in christi ihesu fidem
⁊ Romanam ecclesiaz merita: que si sigillatim re
cēdere velim longius q̄ par esset progrededer sed
duo tantum q̄ breuissime perstringam Primum
q̄ eo regnante Henrici patruī eius de quo supra

meminimus industria cepta uanigari Ethiopia est. Alterum vero sit q̄ eodem tempore in oceano atlantico decem insule vix ipsis orbis descriptoibus cognite a nostris inuente sunt ⁊ in oēs Lusitane colonie deducte. In quibus iam mira incolarum frequentia habitatis christiana fides haud minore ceremonia q̄ inter nos colitur. Ita vt mihi vere Alfonso Rex gloriosus ad christi anam religionem sacratissimā colendam non contentus maiorū suorum finibus videatur: nisi etiaz nouas puuntias noua regna nouas insulas ⁊ quasi nouos ⁊ incognitos orbis christi nomini ⁊ Romano ecclesie ⁊ vobis tandem pater beatissime et successibus vestris in posterum addiceret.

¶ Cursim res maximas ⁊ incredibilia merita superiorum regum pertransio ⁊ infinita pene tacitus obmitto. vt ad ipsius Johannis secundi qui nunc diuino cōsilio in Lusitania regnat preclara in xpianam Rem publicam: ⁊ in apostolicā sedē officia descendam. qui vix onbere etate in Africam cum Alfonso patre trahitens: in arzille magi ⁊ egregij oppidi obsidione: non militaribus tantum sed imperatoijs etiam muneribus functus christo ihesu ⁊ eius sanctissime fidei sese deuouit. vbi militararia ornamenta que merito a patre assumpsit per eum decorata sunt. Et cum ydruntum Turchi acerrimi christiane religionis hostes superioribus annis occupassent ⁊ eius calamitas ruinam vrbi. ymmo toti ytalie indicaret. Surrexit enim aliquis Beatissime pater ex christiāis principibus quos nondum metus inuasisset Rogante sepius ⁊ efflagitāti Sixto quarto qui eccle

3
sue dei ea tempestate preerat antecessor vestro di-
nissimo: nisi vnicus Lusitanie Rex Alonsus qui
opem ferre ecclesia dei semper consuevit: ⁊ signo
crucis iam dudum parante se ad bellum contra
Turchos Calixto tertio añcessore vestro se arma-
uit: qui se ducem Christiane classis Sixto offere-
bat si facinus dignus aliqđ pro amplianda chri-
stiane religiois libertate: aut pro vindicāda chri-
sto nostro illata iniuria agridi vellet: Testis est
Reuerendissimus Cardinalis Portugallen. qui
adest ⁊ ego cuius manu littere id continentes exa-
rati fuere quod officioꝝ genus inter merita Jo-
hannis Regis clarissimi commemorādum in pri-
mis censeo: cum nemo sit qui ignoret: dictis tem-
poribus Johannem vnicum filium non successo-
rem modo veram etiam participem gubernandi
regni ⁊ rerum omnium fuisse. Nō recensebo qua
impensa qua diligentia ⁊ q̄s difficili tempore bel-
lum illud mauritanicum semper gesserit ⁊ modo
administret sed ad illud preclarissimum eius in
christi fidem ⁊ in omnes: qui hoc nomen profiten-
tur initium me cōuertam q̄ ethiopiam illam pa-
tris temporibus inuētam ea solertia inuestigauit
vt regno Portugallie eius quadriennio men-
sibus tribus ⁊ diebus terdecim puera in ea re be-
neficia christiano populo contulerit quam annis
duobus ⁊ quadraginta proximis quibus nauiga-
ri illud mare cepit collata sint. Inter medios enī
ethiopes vltra equinoccialeꝝ plagam in proximo
aurifodinis littoꝝe castellum munitissimum ante
muralibus et propugnaculis vallo ⁊ fossa septus

maximo labore et impensa calce et quadrato la-
 pide ⁊ Lusitania nauibus importato consrucit.
 quo tam sanctum tam certum tam magnum cuꝫ
 illis gentibus commertiuꝫ instituit vt saluatoris
 nomen nunq̃ ne fama quidem in ea auditum ita
 nunc hominum nostrorum frequentia in populo
 rum illoꝝ auribus increbuerit: ut fera iam ⁊ bar-
 bara gens luxui ⁊ ignaue dedita caritatis expers
 ⁊ pecudum more viuentes nitescere religione in-
 cipiant. Ditatur preterea christianꝫ populus
 non solum inaudita auri ⁊ preciosarum mertium
 inde alatarum multitudine: verum etiam omnia
 numidarum penarum maurusioꝝ ceterarumq̃
 gentium nomini christiano infensarum commer-
 tia cum ethiopibus habita cessauere. vnde mag-
 num pondus magnaꝫ uis auri ex commutatioe
 mertium terrestri itinere importata affricam oem
 aduersus christianos armare et munire solebat.
 Accedit tandem hijs omnibus haud dubia spes
 arabici sinus perscrutandi vbi asiam incolentiꝫ
 regna ⁊ natiões vix apud nos obscurissima fama
 cognite sanctissimam saluatoris fidem religiosissi-
 me colunt a quibus iam: si modo vera probatissi-
 mi geografi tradunt: paucorũ dierum itinere Lu-
 sitanorum nauigatio abest. Quippe cum emerso
 iam multo maximo affrice ambitu prope passus
 promotoꝝ vñ arabicus incipit sinus supiori an-
 no nostri appulerũt flumina littoꝝ portusq̃ oes
 perscrutati que ab vlisippoe supra quinques et
 qdrages centena passuũ millia certissima maris

terrarum ac syderum obseruatione numerantur
qua Regione explorata videre iam video: quot
quantisq; 7 fortunarum 7 cultus 7 glorie cumuli:
tum populo omni christiano tum maxime vobis
pater beatissime 7 successoribus vestris ac huic se
di Petri sacratissime accedent Ea vero omnia re
gis vnus industria tam breui tempore excogita
ta 7 administrata: quis non iure miretur. pfer
tum cum maiora procul dubio sint q̄ vt a multis
7 maximis principibus diuturnis temporibus et
varijs etatibus aut soleant aut posse fieri videan
tur.

¶ Pretereo consulto multas admirandas incliti
vniuersi 7 corporis dotes: proceritatem formam in
signem: animi magnitudinem liberalitatem: ante
geritiam vitam: moderationem: fidem: constan
tiam: In re militari virtutem: in administrando
regno iusticiam: 7 in omni genere prudentiam: in
deum religionem: in regnum 7 in subditos piete
tem: Pretereo virtutis 7 industrie laudes: Prete
reo glorie 7 victoriarum monumenta. Pretereo
quo astu: quo consilio: qua prudentia: qua animi
fortitudine propalatas domino nutu duorum Du
cum factiones dissimulat 7 factiosos castigat.

Que autem Beatissime pater attigi nō aliam ob
rem dicta a v. b. accipi velim: quā vt sciat q; 7 si
omnes christiane Reges aut principes cari Bea
titudini vestre. et huic sacro senatui merito sine
nemo erit profecto qui vel suapte virtute vel ma
iorū suorū meritis carior esse vno Jobaune inclito
Lusitanorum Rege iure optimo debeat. Quip
pe cum ea sit vel eius vel progenuorū suorū rerū

gestarum gloria: pro christi ihesu fide: atque eam in
 hanc sanctam et applicam sedem observantia: ut equa
 ri et id quidem vix possit: vinci certe non possit.
 ¶ Jam multis moror Beatissime Pastor: plura
 forte dixi quam loco et tempore expediant: stomachi
 cabit iam. **G. S.** alienas audire laudes precipue
 cum de vestris preclaris decantandis magnus sit
 cumulus et splendor et latissimus dicendorum cam
 pus: et copia. Sed cum apud **G. B.** orationem ha
 beo quam admirari potius quam laudari presta
 bit. Quippe indignus sum qui vestras amplissi
 mas laudes propalare sciam: et breui oratione com
 plecti cum christo Salustio censui sanctius om
 nino silere quam de vestra beatitudine pauca loqui.
 Quare regis mandata iam agrediar: Nullus unquam
 gratior nuntius contingere potuit inclito Johan
 ni lusitanorum regi: quam cum dea nuptia ad eum fa
 ma tulit: hanc salutarem et pene diuinam creatio
 nem vestram: et **G. B.** euecta esse ad sanctissimum
 hoc sacerdotium et constitutam iuxta apostolum
 super omnem principatum et potestatem: et omne
 quod nominatur siue in hoc seculo siue in futu
 ro: incredibile pre se fert leticia: ob hoc diuinum do
 num et amplissimum christi fidelibus colatum munus
 faustum eidem et felicem illuxisse illum diem cer
 te scio: quo intellexit. **G. S.** de gravissimo: et inte
 gerimo Cardinali effectum esse totius christiani po
 puli vniuersalem pontificem. Non cessat continue
 iuges sempiternas et immortales deo immortalis
 agere gratias: quod de tali pastore: de tam religioso
 pontifice: de tam solerti vicario: de tam digno pi
 scatoris successore: sue sancte et vniuersali ecclesie
 huic sacro cardinalium cetui et fidelium christianorum
 prosperitati et saluti consulerit. Gratulatur ecclesie

q̄ pastorem tam grauem: tam prudentem tam no-
bilem: tam doctum tam prestantem omni genere
virtutis sortita est Gaudet sibi q̄ diuina bonitas
prestantissimorum Cardinalium animos: Spiritus
sancti flagrantissimo ardore inflāmauerit vt crea-
rent p̄fitem: qui primum ecclesia mox xp̄iano
populo: demum hispanie ⁊ precipue rei publice
lusitane sit salutaris. Suscepere iam Beatissime
pater vestre maxime virtutes in hoc. **V. B.** decre-
to omnium dignitatum apice condigna premia
credidit. **V. B.** summi pastoris officium quod suū
erat sacer hic senatus: cui gratias agere ⁊ referre
in tpe iubet Rex illustrissim⁹ qui Innocentium
octauum vere innocensem summo sacerdotio de-
corastis. ⁊ lumen ⁊ solem mundo dedistis Et qui
iuxta valentianum Imperatorem talem in ponti-
ficali sede cōstituere procurastis. cui omnes sūce-
re capita sumunt libenter eius monita audiant:
⁊ a quo delinquentes medicamenta suscipiant et
ad cor reuersi indulgentiam consequantur. quo
gaudet ecclesia: xp̄ianus popul⁹ exultat. Religio
plaudet numeri ⁊ innumeri letantur. Ad vos igitur
clauigeruz regni celorum vniuersalis ecclesie
venerandum Antistitem de vltimis hispaniaruz
finibus ⁊ sub longinquo vt ita dicam sole nati. le-
tabundi missi legati venimus. leticie et gratulati-
onis omisi deuotionis obseruātie ⁊ caritatis ple-
ni exposituri Johannis excellentissimi lusitanorū
regis humilem ⁊ deuotam obedientiam ⁊ manda-
ta fidelia adoratur i suo nomine Vestram Sancti-
tatem pedes eius sanctissimos deosculaturi. Glo

riosam vestram Beatitudinem veneraturi. Me
 minit celsitudo Regia innumera et immortalia
 beneficia ab hac sancta sede et a predecessoribus
 vestris in eum et suos antecessores non auara ma
 nu colata. et summos fauores quibus hec Alma
 mater ecclesia omnes Lusitanos Reges. et res ab
 eis commendatas hactenus profecuta est. Fatet
 Serenissimus ac Illustrissimus princeps Johan
 nes secundus Rex Portugallie et Algarbiorum.
 citra et ultra mare in affrica et dominus Guinee
 vestram beatitudinem velut sydus quoddam il
 lustre et micās e celo humano generi missum esse
 quo remige ymo duce vaga per viuersum orbē
 nauicula Petri tuta non fueret. Fatetur vos ve
 rum pontificem fatetur hanc sanctam sedem et
 hanc sacerdotalem et regiam urbem in qua gens
 sancta et populus electus verum totius orbis ca
 put velut Is qui idē in lacte suxit et qui a maio
 ribus suis hoc glorioso ornamento Insignitus
 est. qui inter multas scismatuz factiones quot su
 periora tempora fuere nunquam a Romano et ve
 ro pōtifice descuerunt Qd nescio an alij impera
 tone et regie domui vnquam contigerit. Fatetur
 vos verum successorem eius de quo ysaias recor
 datus est dominus dierum seculi qui suscitauit
 de terra pastorem ouium. Fatetur grauiissimus
 Rex Romane ecclesie obseruantissimi et Christia
 ni cultus ampliator corā quo Regē Ethiopū pro
 cidūt et cui singulos ānos munera offerūt. G. B.
 vere vices eius in terris gerere de quo David in

psalmo. lxxi. ⁊ dominabitur a mari vsq; ad ma-
 re ⁊ a flumine vsq; ad terminos orbis terrarum
 coram illo procedent Ethiopes ⁊ inimici eius ter-
 ram lingent Reges tharsis ⁊ insule munera offe-
 rent Reges arabum ⁊ saba dona adducent ⁊ ado-
 rabunt eū omnes reges ⁊ omnes gentes seruient
 ei. Pollicetur se omnia que ad obsequiū: que ad
 honorem: que ad dignitatez. G. B. ⁊ sacri huius
 senatus pertinebunt: etiam cum capitis discrimi-
 ne: sanguinis effusioe ⁊ fortunarum omnium ero-
 gatione: facturum: pro cuius salute ⁊ amplitudi-
 ne eius opa gratia ⁊ fides nullo loco ⁊ nullo tem-
 pore deerit: quicquid imperio valet opib; prestat
 fortuna polet. G. B. liberalissime offert. Obsecrat
 obtestatur pientissimus Rex per xpi ihesu effosū
 latus quo ecclesia hanc consecrauit ⁊ per eius no-
 men ac vices quas in terris. G. B. gerit: vt cum
 res exegerit regno. ciuitatibus. opidis. arcibus.
 classibus insultis. ⁊ postremo omnium quod ca-
 rius est seipso ac suis vtatur: omnia periculo ⁊ ex-
 pericia teste: ante pedes. G. B. ponit quam om-
 nipotens ⁊ misericors dominus felicem ⁊ incolu-
 mem multos annos tueatur. Cetera Beatissime
 pater aliud tempus expostulat que remotis arbi-
 tris cum. G. B. iusserit explicabimus.

Claus deo. Dixi.

Inc.
 1250